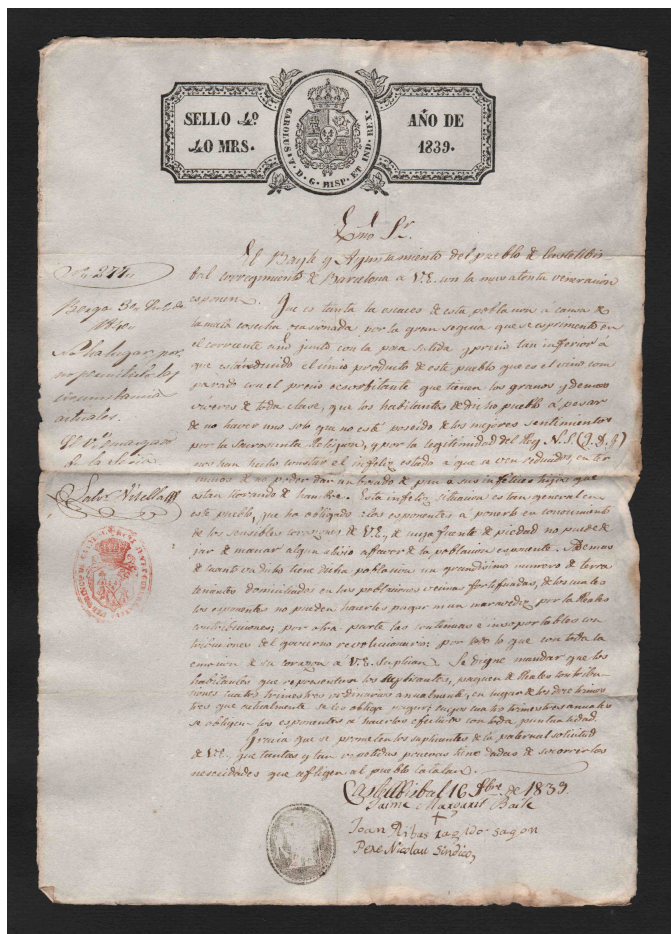

Entre els documents de l'arxiu...

Guerra i fam durant la Primera Guerra Carlina

Identificació del document:

CAT AMCAS 6985 (Iligall)

Sol·licitud formulada pel batlle de Castellbisbal a la comandància de les tropes carlines per tal que es modifiqui el pagament de les reials contribucions, a causa de les males collites i de la impossibilitat de cobrar les contribucions als propietaris agraris.

Castellbisbal, 1839 setembre 16

Anàlisi del document i del seu context històric:

La guerra normalment ha estat relacionada amb la fam, i més si coincidia amb un any dolent en les collites. Aquests són alguns dels aspectes que ens mostra el document que analitzem i que forma part del fons de l'Ajuntament de Castellbisbal.

Entre els anys 1833 i 1840 Catalunya, igual que diverses regions d'Espanya, va ser escenari d'una guerra civil que va enfrontar els partidaris del liberalisme, que donaven suport a la reina Isabel II (filla de Ferran VII), i els partidaris del manteniment de l'antic règim, representat per Carles V (germà de Ferran VII). Castellbisbal se situa en un punt de comunicació fonamental per a les tropes liberals i les carlistes. De fet, zones com els Arenys seran testimoni d'incursions de bandes armades que donaren suport al carlisme.

Més enllà d'accions bèl·liques, la guerra també representa la imposició de nous tributs sobre els pobles i els seus habitants, i en concret la posició de Castellbisbal va fer que paguessin durant el període de guerra una doble imposició a l'Administració carlina i a la isabelina, com testimonien els nombrosos documents del període conservats a l'arxiu municipal.

El document analitzat, datat del 16 de setembre de 1839, ens assenyalava els efectes de les males collites de l'any 1839 i la davallada del preu del vi. Recordem que, fins a mitjan segle XX i especialment en aquest període en què la fil·loxera encara no havia acabat amb les grans extensions de vinya, Castellbisbal com altres pobles depenia econòmicament de l'activitat agrària. Les males collites, que van provocar un augment dels preus dels cereals, i la davallada dels preus del vi constituïen una combinació que afectava seriosament els habitants del poble. El mateix document assenyalava el "infeliz estado á que se ven reducidos [los habitantes de Castellbisbal], en términos de no poder dar un bocado de pan a sus infelices hijos que estan llorando de hambre".

En definitiva se sol·licitava que, en comptes de pagar dotze trimestres anuals de contribucions, únicament se'n paguessin quatre. Cal assenyalar que la sol·licitud va ser rebutjada pocs mesos abans que s'acabés la guerra.

Reproducció del document

Exmo. Sr.

Nº 274

Bengo 30 de Julio de 1840

No ha lugar por no permitirse las circunstancias actuales.

El Virrey Marqués de la Seris.

Salv. Virellat

El Ayuntamiento del pueblo de Castellar del Val, por el Ayuntamiento de Barcelona a V.E. con la muy atenta veneración exponen. Que es tanta la escasez de esta población a causa de la mala cosecha ocasionada por la gran sequía que se experimenta en el corriente año junto con la poca salida y precios tan inferiores a que está reduciendo el único producto de este pueblo que es el vino, comparado con el precio exorbitante que tienen los granos y demás víveres de toda clase, que los habitantes de dicho pueblo a pesar de no haber uno solo que no esté poseído de los mejores sentimientos por la Suverana Religión, y por la legitimidad del Rey N. S. (J. J. J.) sus han hecho temer el infeliz estado a que se ven reducidos, en términos de no poder dar un bocado de pan a sus infelices hijos que están moriendo de hambre. Esta infeliz situación es tan general en este pueblo, que ha obligado a los exponentes a poner en conocimiento de los sensibles señores de V.E., de cuya fuente de piedad no puede faltar a mandar alguna abría aliviar a la población expnente. Demos a tanto era dicho tiene dicha población un grandísimo número de terrenos dominiados en las poblaciones vecinas fortificadas, de los cuales los exponentes no pueden hacerlos pagar ni un maravedí por las Reales contribuciones; por otra parte las continuas e insostenibles contribuciones del gobierno revolucionario; por todo lo que con toda la empuje de su trabajo a V.E. suplican. Se digna mandar que los habitantes que representen los suplicantes, paguen de Reales contribuciones sus tres trimestres ordinarios anualmente, en lugar de los dos trimestres que actualmente se les obliga pagar; luego sus tres trimestres anuales se obliguen los exponentes a hacerlos efectivos con toda puntualidad. Gracia que se prometen los suplicantes de la paternal solitud de V.E., que tantas y tan repetidas peticiones tiene dadas de socorrer las necesidades que afligen al pueblo catalán.

Castell Ribal 16 Feb. de 1839.

Jaime Maxarut Baile

Joan Ribas sagido sagon
Pere Nicolau Sindico,

